

VIŠI PRIVREDNI SUD HRVATSKE

Rješenje broj: PŽ-322/85

od 5. III 1985.

Vijeće: mr Veljko Vujović, mr Pave Dević, Kosta Manojlović

PRIVREMENA MJERA ZAUSTAVLJANJEM BRODA

Rješenjem suda kojim je određena privremena mjera zaustavljanjem broda pobija se žalbom, a ne prigovorom (čl. 993 ZPUP) - Prvostepeni sud nije obvezan održati ročište prije donošenja odluke o izdavanju privremene mjere - O prijedlogu za izdavanje privremene mjere sud odlučuje na temelju same vjerojatnosti, a ne na temelju pune izvjesnosti da vjerovnikovo pravo prema dužniku postoji - Prvostepeni sud o jamstvu za štetu koja bi dužniku mogla biti nanesena određivanjem i provodjenjem privremene mjere odlučuje na zahtjev dužnika, a ne po službenoj dužnosti

Rješenjem Okružnog privrednog suda u Rijeci broj R-I-11/85 od 11. II 1985. prihvaćen je prijedlog predlagača, te je radi osiguranja potraživanja predlagača prema protivniku u iznosu od USA \$ 80.307,12 s 8% kamata od 11. II 1985. do isplate, i troškova postupka, određena privremena mjera zaustavljanjem m/b "Ebubekir", vlasništvo protivnika predlagača. Brodu je zabranjen odlazak iz luke Raša time da navedena privremena mjera traje do pravomoćnog okončanja parničnog postupka kojeg je predlagač dužan pokrenuti u roku od 15 dana kod nadležnog suda i u istom roku dokazati da je pokrenuo parnični postupak protiv protivnika, radi naplate potraživanja koje je predmet osiguranja, jer će u protivnom sud na prijedlog protivnika ukinuti dopuštenu privremenu mjeru.

U obrazloženju prvostepenog suda navodi se da je predlagač uz prijedlog priložio brodarski ugovor na vrijeme (Time charter za m/b "Victorious", kojeg su parnične stranke sklopile dana 1. V 1984, te račun na iznos od USA \$ 80.307,12, čime je učinio vjerojatnim postojanje navedenog potraživanja, te kod daljnje činjenice da predlagač i protivnik predlagača imaju sjedište u raznim zemljama, učinio vjerojatnim da postoji opasnost da se

bez odredjivanja privremene mjere protivnik predlagača osujetiti ili znatno oteža kasnije ostvarivanje predlagačeva potraživanja, iz čega slijedi da su ispunjeni svi uvjeti za izdavanje predložene privremene mjere, na temelju čl. 979 st. 1 Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi ("Službeni list SFRJ" broj 22/77).

Podneskom od 21. II 1985. protivnik predlagača je podnio prigovor protiv citiranog rješenja prvostepenog suda, time da se podredno navedeni prigovor smatra žalbom, a s prijedlogom da o prigovoru odluči prvostepeni sud, odnosno o molbi drugostepeni sud, i pobijano rješenje preinači i predlagača odbije sa zahtjevom za izdavanje privremene mjere, odnosno i podredno da pobijano rješenje ukine i predmet vrati prvostepenom sudu.

U podnesku navodi da je prvostepeni sud pogriješio kad je izdao privremenu mjeru bez održavanja rasprave; da je prvostepeni sud trebao narediti predlagaču da položi bilo kakvu kontragaranciju koja je predviđena propisom čl. 270 st. 2 ZIP; da ne postoji aktivna legitimacija predlagača iz razloga jer brod "Victorious" nije vlasništvo predlagača i da je protivnik predlagača ispunio sve obveze prema predlagaču, a da račun koji se prilaže uz prijedlog za izdavanje privremene mjere nije isprava koja čini vjerojatnim potraživanje predlagača.

Smatra, nadalje, da izdavanju privremene mjere nije bilo mjesta, a da se istovremeno ne naloži predlagaču da uplati jamstvo u iznosu od USA \$ 80.000.

Žalba nije osnovana.

Ispitujući pobijano rješenje u granicama razloga navedenih u žalbi (čl. 305 st. 1 i 2 u vezi sa čl. 381 ZPP i čl. 14 ZIP), pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354 st. 2 ZPP i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj žalbeni sud smatra da je prvostepeno rješenje pravilno i zakonito.

U prvom redu se ističe da je prvostepeni sud pravilno postupio kada s podneskom protivnika predlagača od 21. II 1985. nije postupio kao s prigovorom, već sa žalbom koju je dostavio drugostepenom sudu na odlučivanje. Navedeno rješenje se pobija žalbom, a ne prigovorom, što proizlazi iz odredbe čl. 993 ZPUP.

Žalitelj neosnovano ističe da je prvostepeni sud trebao odluku o izdavanju privremene mjere donijeti nakon prethodno održanog ročišta. Ako u Zakonu o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi

nema posebnih odredaba, u postupku izvršenja i osiguranja na brodovima na osiguravajući način primijenjuju se propisi općeg izvršnog postupka o postupku izvršenja i osiguranja (čl. 867 st. 5 ZPUP).

Prema čl. 26 st. 2 Zakona o izvršnom postupku ("Službeni list SFRJ" broj 20/78) sud održava ročište kad je to zakonom određeno, ili kad smatra da je održavanje ročišta svrsishodno, pa kako ni u Zakonu o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi, niti u Zakonu o izvršnom postupku ne postoji zakonska odredba na temelju koje je prije izdavanja prethodne mjere obvezno održati ročište, to je prvostepeni sud valjano odlučio o prijedlogu predlagača i bez održavanja ročišta.

Nadalje, pogrešno navodi žalitelj u žalbi da prvostepeni sud nije mogao donijeti pobijano rješenje, a da prethodno nije odlučio o jamstvu koje treba platiti predlagač protivnika predlagatelja.

Prema čl. 270 st. 2 ZIP sud može, ali samo na prijedlog dužnika, prema okolnostima slučaja odrediti jamstvo za zaštitu koja bi dužniku mogla biti nanesena određivanjem i provođenjem privremene mjere, i u slučaju kad je vjerovnik učinio vjerojatnim postojanje potraživanja i opasnosti.

U konkretnom slučaju protivnik predlagača je takav prijedlog iznio tek u podnesku od 21. II 1985, pa će prvostepeni sud u nastavku postupka odlučiti o prijedlogu protivnika predlagača.

Kod ocjene navoda protivnika predlagača u žalbi da ne postoji aktivna legitimacija predlagača, te da je protivnik predlagača predlagaču isplatio iznos u pogledu kojeg se traži osiguranje izdavanjem privremene mjere zaustavljanjem tuženikovog broda "Ebubekir", u prvom redu treba istaći da sud kad odlučuje o zatraženoj privremenoj mjeri, odlučuje na temelju same vjerojatnosti, a ne na temelju pune izvjesnosti, da vjerovnikovo pravo prema dužniku postoji. Privremena mjera ne bi trebala iscrpiti sadržaj predlagačevog pretendiranog potraživanja, jer bi inače predstavljala prijevremeno potpuno ostvarenje tog potraživanja, za što u vrijeme potraživanja ovog osiguranja nema pretpostavaka. Cilj privremenih mjera nije i ne može biti ostvarenje potraživanja, već osiguranja njegova budućeg ostvarenja.

Iz navedenih razloga u čl. 979 st. 1 ZPUP predviđeno je da će privremena mjera biti određena u slučaju ako predlagač samo

učini vjerojatnim postojanje svog potraživanja i postojanje opasnosti da se bez određene privremene mjere protivnik otuđenjem broda, njegovim prikriivanjem, uklanjanjem ili na drugi način osujeti ili znatno oteža kasnije ostvarivanje predlagačeva potraživanja.

Pravilno je prvostepeni sud iz isprava koje su priložene uz prijedlog utvrdio da su navedeni uvjeti ispunjeni.

Vjerojatnost postojanja aktivne legitimacije upravo se temelji na činjenici da je predlagač uz prijedlog priložio brodarski ugovor na vrijeme, na temelju kojeg je predlagač kao "Disponent owner" sklopio s protivnikom predlagača 14. II 1984. i da je na temelju tog ugovora protivnik predlagača bio u obvezi isplaćivati dužnu vozarinu, te da obračun vozarine iznosi upravo 80.307,12 USA \$ za koji iznos se traži osiguranje izdavanjem predložene privremene mjere.

Prigovori koje ističe protivnik predlagača su prigovori koji se tiču merituma i o kojima će se raspravljati u sporu kojeg je predlagač, da bi opravdao izdavanje privremene mjere, dužan pokrenuti u roku, kako je navedeno rješenjem prvostepenog suda.

mr Pave Dević,
sudac Višeg privrednog suda Hrvatske

SUMMARY

Pave Dević LLM.: Decision of the Higher Commercial Court of Croatia, March 5, 1985, No PŽ-322/85, on the Arrest of a Ship

This refers to a Court decision in which arrest of a ship is contested by means of appeal and not objection (Art. 933 of the Maritime and Inland Navigation Act).

The First Instance Court is not obliged to have a hearing prior to reaching a decision to issue temporary measures, since its decision is based on the probability of and not full certainty that a claimant's right towards a creditor exists.

The Court of first instance decides following a request by the debtor and not ex officio about any security for damages that may be owed to the debtor by the carrying out of temporary measures.